

Prostat kanseri ve tedavi yolları (Prostate cancer: what are the treatment options?)

Prostat her erkekte bulunan ve meni sıvısının bir kısmını üreten küçük bir salgı bezidir. Prostat bezi, idrar torbasının hemen altında bulunur ve idrarı, idrar torbasından penise ulaştıran idrar yolunu çevreler. Avustralya'da bulunan her on erkekten biri herhangi bir yaşta prostat kanseri tanısıyla karşı karşıya gelecektir. Prostat kanseri erkekleri genellikle 50 yaşından sonra etkilemeye başlamakla birlikte, daha ileri yaşlarda daha da çok görülür. Yavaş seyreden bir kanser türüdür ve hastalar çoğunlukla prostat kanserinden ölmezler.

Prostat kanseri nedir?

Prostat bezinin orta yaşlardan sonra büyümesi normaldir. Buna bağlı olarak daha sık sık idrara çıkmak gibi belirtiler olabilir. Ancak, prostat büyümesi kanser demek değildir. Prostat kanseri prostat bezinin içinde oluşan habis bir urdur. Bazen tanı yapıldığında kanser henüz vücudun daha başka alanlarına yayılmamış olabilir. Bazı durumlarda ise kanser prostattan çıkıp vücudun diğer yerlerini de etkilemiş olabilir. Prostat kanserinin erken aşamalarında genellikle herhangi bir belirti yoktur.

Prostat kanseri nasıl tedavi edilir?

Tedavi yolu hastanın yaşına, kanserin ilerleme hızına ve vücudun diğer yerlerine sıçramış olup olmamasına bağlı olarak değişir. Tedavi yolları:

- **Ameliyat.** Prostat bezi ameliyatla tamamen alınır.
- **Işın tedavisi.** Işın verilerek kanserli hücreler yok edilir.
- **Brachytherapy.** Deri üzerinden veya deriye kısa bir uzaklıktan uygulanan yeni bir ışınlama yöntemidir. Daha çok kanser alanı küçük olan ve yavaş ilerleyen hastalar için tavsiye edilir.
- **Hiç bir şey yapmadan durumu kendi haline bırakmak, fakat düzenli aralıklarla bir uzmana giderek prostat kontrolü yaptırmak.** Kanseri yavaş ilerleyen ve daha uzun bir süre yaşaması beklenmeyen hastalar için tavsiye edilebilir. Örneğin, hasta 70 yaşından büyük olabilir veya hayatını kısaltacağı beklenen başka bir hastalığı daha vardır. Ancak, bazı uzmanların söylediğine göre, yavaş seyreden kanserler bile bazen daha çabuk ilerlemeye başlayıp hastanın sağlığını etkileyebilirler.
- **Hormon tedavisi.** Ameliyat ve ışın tedavisi prostat kanserini iyileştirmekle birlikte, tek başına hormon tedavisi hastalığı iyileştirmez, ancak kontrol altına alınabilir. Hormon tedavisi genellikle kanserin vücudun diğer yerlerine de yayıldığı durumlarda uygulanır.

Tedavinin yan etkileri nelerdir?

- **Ameliyat, ışın ve brachytherapy yöntemleri**
Ameliyat sonrası ereksiyon (sertleşme) sorunları olabilirse de bunu giderecek tedaviler mevcuttur. Özellikle ameliyattan sonra, idrarı kaçırma sorunları olabilir ama bu da tedaviyle iyileştirilebilir. Işın tedavisinden sonra büyük aptes işlevinde düzensizlikler ve kanama olabilir.

- **Hormon tedavisi**

Cinsel istekte azalma, ereksiyon sorunları, halsizlik, kemiklerin zayıflaması ve yüzde yanma hissetmek gibi yan etkiler görülebilir.

Hangi tedavinin daha etkili olacağına nasıl karar verilir?

Tedavinin yan etkileri nedeniyle, karar vermeden önce üzerinde düşünülmesi gereken konular vardır. Örneğin, 75 yaşında olan ve kanseri daha yavaş ilerleyen bir hasta yan etkilerle uğraşmak yerine tedavi olmak istemeyebilir. Öte yandan, 55 yaşında olan ve kanseri hızla ilerlemekte olan bir hasta daha uzun yıllar yaşayabilmek amacıyla ameliyatı seçebilir. Her tedavinin iyi ve kötü tarafları hakkında yeterli bilgi alabilmek için doktorla beraber oturup konuyu dikkatlice görüşmek yararlı olur.

Karar vermeden önce daha fazla bilgi almak için nerelere başvurulabilir?

Kaynaklar şunlar olabilir:

- Aile doktorunuzu veya bir uzmanı görebilirsiniz. Görüşmeye gitmeden önce sormak istediğiniz şeyleri not edin. Ayrıca doktorunuzdan ikinci bir uzmandan da bilgi almak için havale rica edin.
- Kanser Yardım Hattı'nı (The Cancer Helpline) 13 11 20 numaralı telefondan arayabilirsiniz. İngilizce konuşmakta güçlük çekenler için tercüman bulunabilir.

Prostat sağlığı hakkında Türkçe veya İngilizce bilgi edinmek istiyorsanız Multicultural Communication kuruluşunun aşağıda ayrıntıları verilen Internet adresindeki *Prostate Health: What every man needs to know* başlıklı makaleyi okuyabilirsiniz.

Telefonda İngilizce konuşmakta güçlük çekenler Yazılı ve Sözlü Çeviri Servisini 131 450 numaralı telefondan arayabilirler.

Multicultural Communication kuruluşunun Internet adresi olan <http://mhcs.health.gov.au> sayfasında sağlık konusunda yazılmış Türkçe bilgiler bulabilirsiniz.

Burada belirtilen telefon numaraları makalenin yayınlandığı tarihe göre geçerli olmakla birlikte her zaman kontrolden geçerek düzeltilmezler. Bu nedenle telefon rehberine de bakmak gerekebilir.

Bazen prostat kanseri tanısı yapıldığı zaman kanser vücudun daha başka alanı